

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Elena Lisnic, împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 23 mai 2019 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2020, în privința inculpatului

Cucerencu Matei XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>22.11.2017 – 23.05.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>25.06.2019 – 24.11.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>03.02.2021 – 31.03.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 23 mai 2019, Cucerencu Matei a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Instanța de fond a reținut că inculpatul Cucerencu M. se învinuiește că, în baza unei înțelegeri prealabile cu minorul Polovei V. și Darii I., în intervalul de timp 25 mai 2014 – 02 iunie 2014, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și folosindu-se de faptul că nu erau observați de nimeni, au pătruns în domiciliul amplasat pe

XXXXXX XX, XXXXXX, de unde pe ascuns au sustras: un televizor de model „Philips” la preț de 1500 lei, un DVD de model „BBK” - 1000 lei, un televizor - 3000 lei, un casetofon video de model „Sharp” - 500 lei, un centru muzical de model „Aiwa” - 500 lei, o plapumă de culoare maro în combinație cu alb - 300 lei, bunuri cu care s-au eschivat de la fața locului, cauzându-i lui Balan L. o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 6800 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a pledat nevinovat și a solicitat achitare, declarând că nu are nicio atribuție la furtul ce i se incriminează. Cu Polovei V. și Darii I. sunt cunoscuți din școală. Nu știe nimic despre calculatorul procurat de către Grisman I. Careva furturi împreună cu Darii I. și Polovei V. nu a săvârșit.

Martorul Grisman I. a indicat că nu cunoaște inculpatul. În luna iulie 2014 **a procurat un bloc de calculator** de la un băiat. Cu inculpatul nu s-a întâlnit niciodată în afara ședințelor de judecată și nu a primit de la acesta careva bunuri. Persoanele care i-au propus spre vânzare calculatorul nu-i erau cunoscute. Despre faptul că calculatorul procurat a fost furat, a aflat când a venit poliția la el. Nu-și amintește ce declarații a oferit la urmărirea penală și declarațiile date în cadrul urmării penale din 10.11.2015 nu le recunoaște deoarece este analfabet. Nu poate spune cu certitudine dacă Cucerencu M. îi este cunoscut. În iulie 2014 a schimbat mopedul său pe un calculator. Schimbul a avut loc la el acasă, fiind prezentă și soția sa. Calculatorul a fost stricat de copii.

Martorul Sava O. a comunicat că inculpatul nu-i este cunoscut. În iulie 2014, se întorcea cu soțul Grisman I. de la piață. Lângă alimentara din str. Gagarin de soțul ei s-a apropiat un băiat, au discutat între ei, apoi soțul i-a spus că băiatul i-a propus un calculator în schimbul mopedului. Deoarece aveau nevoie de calculator pentru copii, au decis să schimbe mopedul pe calculator. Soțul a luat mopedul de acasă și a plecat, a revenit cu **blocul calculatorului, tastiera**, fără monitor, deoarece aveau un monitor acasă. De calculatorul respectiv s-au folosit aproximativ 3-4 luni, deoarece acesta s-a stricat, ulterior l-au aruncat. Băiatul care i-a propus soțului ei calculatorul nu este inculpatul și pe acesta îl vede acum pentru prima dată. De soțul ei s-a apropiat un singur băiat care i-a propus acel calculator. Băiatul era de statură joasă, tânăr, nu avea un dinte în față.

Martorul Polovei V. a relatat că a învățat cu inculpatul în aceeași școală, iar furturi împreună cu acesta nu a comis. Cu Darii I. posibil că a săvârșit careva furturi, însă nu poate concretiza care. Posibil a săvârșit furtul din mai-iunie 2014 din XXXXXX XX, însă a fost singur.

Martorul Darii I. a indicat că inculpatul este vecinul lui. În luna mai-iunie 2014 a comis un furt pe XXXXXX, pentru acest fapt a fost condamnat și la moment execută pedeapsa. Acest furt l-a săvârșit singur. La urmărirea penală nu a dat declarat că a săvârșit furtul cu Polovei V. și Cucerencu M., iar în instanță nu a făcut declarații. La urmărirea penală declarațiile nu le-a scris el, posibil că anchetatorul, el doar a semnat. De ce au fost scrise asemenea declarații nu cunoaște. Nu a declarat procurorului că a săvârșit furtul cu Cucerencu M. și Polovei V. și nu poate explica de ce aceștia figurează ca participanți la furt. Declarațiile date în cadrul urmării penale nu sunt veridice și nu le susține. Susține declarațiile date în cadrul ședinței de judecată la moment, acestea fiind veridice. Nu își amintește ce bunuri a furat de pe XXXXXX XX,. A fost condamnat și pe alte 9-10 episoade de furt, pe care le-a comis singur.

Astfel, vina inculpatului în comiterea furtului bunurilor din XXXXXX XX, nu este dovedită, or, fapta nu a fost săvârșită de acesta.

Martorul acuzării Grisman I. a confirmat că inculpatul nu-i este cunoscut, nu este persoana cu care s-a întâlnit și care i-a propus spre vânzare calculatorul, indicând că pe Cucerencu M. nu l-a văzut niciodată în afara ședințelor de judecată.

Declarațiile martorului Grisman I. privind nevinovăția inculpatului coroborează cu ale martorului Sava O., care a menționat că băiatul ce s-a apropiat de soțul ei și i-a propus calculatorul, nu este inculpatul, acela era de statură mai joasă decât soțul ei, nu avea un dinte din față și avea o culoare a pielii mai deschisă decât inculpatul, iar pe ultimul îl vede pentru prima dată în ședința de judecată.

Totodată, martorii Polovei V. și Darii I. au indicat că au fost condamnați pentru săvârșirea furtului din XXXXXX XX, însă au declarat că nu au săvârșit careva furturi împreună cu Cucerencu M.

Deci, martorii audiați nu au comunicat careva date ce ar confirma vinovăția inculpatului, dimpotrivă, depozițiile lor infirmă vinovăția acestuia.

Prin urmare, versiunea inculpatului privind nevinovăția sa nu a fost combătută prin probe pertinente și concludente.

În același timp, faptul condamnării lui Polovei V. și Darii I. conform calificativului *două sau mai multe persoane*, nu constituie temei de condamnare a lui Cucerencu M., or, aceștia au indicat că nu au săvârșit careva furturi împreună cu inculpatul.

Potrivit art. 8 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Conform art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

În urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate nu a fost confirmată prin probe administrate.

Or, acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar dovedi că anume Cucerencu M., în baza unei înțelegeri prealabile cu Polovei V. și Darii I. în intervalul de timp 25.05.2014-02.06.2014, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și folosindu-se de faptul că nu erau observați de nimeni, au pătruns în domiciliul amplasat pe XXXXXX XX, XXXXXX, de unde, pe ascuns, ar fi sustras bunuri în valoare de 6800 lei, ce aparțin lui Balan L., iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Astfel, Cucerencu M. urmează a fi achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

3. Procurorul în Procuratura mun. Bălți, Adrian Păvăleanu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 84 Cod penal la 6 ani închisoare.

Apelantul a invocat că instanța de fond a omis declarațiile martorului Grisman I. date la urmărirea penală, că îl cunoaște pe Cucerencu M. de vreo 4 ani. Prin luna iulie anul 2014, pe str. Gagarin, în apropierea magazinului alimentar, s-a întâlnit cu Cucerencu M. și acesta i-a propus să cumpere un calculator cu monitor, bloc de sistem, claviatură și maus de culoare albă în bej, era cam vechi. I-a spus că poate să-l schimbe pe mopedul său, care era puțin defectat. Cucerencu M. a fost de acord și peste câteva ore a venit la el acasă, unde i-a adus calculatorul, iar el i-a dat mopedul său. Peste vreo două săptămâni, deoarece trăiește rău și nu avea bani, a vândut calculatorul la piața de la Gara de Nord de trenuri cu 100 lei, unui băiat pe care nu-l cunoaște. Nu a știut că calculatorul era sustras, a aflat de la colaboratorii de poliție. Cucerencu M. i-a spus că calculatorul este al lui. Atunci l-a întrebat dacă părinții lui cunosc că vrea să-l vândă și el i-a răspuns afirmativ.

Mai mult, mama inculpatului, a discutat cu Grisman I. în ziua în care martorul a dat declarații în fața instanței, posibil fiind influențat să-și schimbe declarațiile. Aceasta de fiecare dată era prezentă în sala de ședință și instanța de mai multe ori i-a făcut observație ce ține de comportamentul și afirmațiile făcute.

Totodată, instanța de fond nu a apreciat la modul cuvenit declarațiile martorilor Darii I. și Polovei V., care anterior au fost condamnați în cadrul aceluiași dosar penal.

Astfel, Darii I. a fost condamnat prin sentința din 14.11.2016 și Polovei V. prin sentința din 02.08.2016 pentru săvârșirea furtului din XXXXXX XX., împreună cu Cucerencu M.

Fiind audiați ca martori pe cazul inculpatului, au declarat că au săvârșit furtul fiecare de sine stătător, fapt ce contravine declarațiilor acestora din ședința de judecată în care au fost condamnați în baza declarațiilor martorului Grisman I., ale părții vătămate Bălan L., pe care le-a acceptat.

Prin urmare, inculpatului corect i-a fost înaintată învinuirea în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, aceasta fiind dovedită pe deplin.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2020, apelul a fost respins ca nefondat.

Cauza a fost judecată în lipsa părții vătămate Balan L. care, fiind citat legal de nenumărate ori, în ședință instanței de apel nu s-a prezentat, iar aducerile silite nu au fost executate, din motivul lipsei lui la domiciliu.

Instanța de apel a reținut că, în situația în care, acuzarea nu a reușit să convingă instanțele de judecată de caracterul infracțional al acțiunilor inculpatului, soluția de achitare a acestuia de sub învinuirea adusă pe art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de el, este una corectă și motivată, bazată pe aspectele de fapt ale cauzei.

Or, inculpatul a negat comiterea furtului cu Darii I. și Polovei V.

Din declarațiile părții vătămate Balan L. și ale martorilor Grisman I., Sava O., Darii I. și Polovei V. nu rezultă participarea inculpatului la comiterea furtului.

Astfel, partea vătămată Balan L. a indicat că în perioada 25.05.2014- 02.06.2014 de la domiciliul său din XXXXXX XX, XXXXX, au fost sustrase mai multe bunuri - centru muzical, calculator, DVD și o plapumă, prejudiciul cauzat depășind suma de 6000 lei, care nu i-a fost restituit și cunoaște că de comiterea furtului au fost învinuiți Cucerencu M., Polovei V. și Darii I., pe care nu-i cunoaște.

Martorul Grisman I. a negat că l-ar fi cunoscut pe Cucerencu M., indicând că l-a văzut pentru prima dată în ședințele de judecată, că nu a procurat personal de la el careva bunuri. În iulie 2014, niște necunoscuți i-au propus să procure un computer, dar, neavând posibilitate să-l achite, l-a preluat în schimbul motoretei, necunoscând că ar fi fost sustras. Nu poate afirma că unul din acei tineri ar fi fost inculpatul, cu depozițiile de la urmărirea penală nu a luat cunoștință pentru că este analfabet.

Martorul Sava O., la fel, a relatat că nu cunoaște inculpatul, l-a văzut pentru prima dată în instanța de judecată, în iulie 2014, un necunoscut de statură mai joasă decât a inculpatului și cu o culoare mai deschisă a părului i-a propus soțului său Grisman I. să procure un calculator, pe care l-au preluat în schimbul motoretei, s-au folosit de el 3-4 luni și, pentru că s-a deteriorat, l-au aruncat.

Polovei V. și Darii I., a căror cauze s-au examinat în proceduri separate, au negat participarea inculpatului la furtul de la Balan L., aceștia nu și-au susținut depozițiile de la faza urmăririi penale, pe care le-au consemnat fără a face cunoștință cu ele, indicând că declarații veridice au depus doar la examinarea cauzelor proprii, iar din sentința Judecătorei Bălți din 14.11.2016, adoptată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală în privința lui Darii I., nu rezultă participarea lui Cucerencu M. la comiterea furtului de la Balan L.

Totodată, condamnarea lui Polovei V. și Darii I. pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor de la Balan L., săvârșită de două sau mai multe persoane, cu pătrundere în domiciliu și cu cauzare de daune în proporții considerabile, nu determină neapărat și vinovăția inculpatului de comitere a acestei fapte, odată ce ea nu a fost dovedită prin probe veridice, utile și pertinente.

Și probele administrate: plângerea lui Balan L. prin care a solicitat identificarea și atragerea la răspunderea penală a persoanelor necunoscute ce în perioada 26.05.2014-02.06.2014 i-au sustras pe ascuns bunuri din domiciliul de pe XXXXXX XX, XXXXXX, procesul-verbal de cercetarea locului faptei, recunoașterea lui Balan L. în calitate de parte vătămată și civilă la suma prejudiciului de 8300 lei, nu dovedesc participarea lui Cucerencu M. la furt.

Astfel, acesta corect a fost achitat în temeiul de drept prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, or, Polovei V. și Darii I. au negat participarea inculpatului la furt, iar martorii Grisman I. și Sava O. nu l-au recunoscut ca fiind persoana ce le-ar fi propus procurarea calculatorului.

Potrivit art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel, îi revine acuzatorului de stat în virtutea funcției procesuale.

Or, în cauza Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, CtEDO a reiterat că, în materie penală, problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma art.

6 § 2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării, iar în cauza *Mischie vs. România (hot. 16.09.2014)* CtEDO a criticat aspru Înalta Curte de Casație și Justiție pentru condamnarea recurentului la un an închisoare cu suspendare, în baza probelor cercetate de instanțele ierarhic inferioare, suficiente pentru achitarea lui, fără administrarea de noi probe, întorcând hotărârile anterioare de achitare, în special pe baza declarațiilor date de martori în timpul audierilor și condamnându-l pe Mischie în baza aceleiași mărturii care le-au fost suficiente instanțelor inferioare pentru a se îndoii de acuzații, dispunându-i achitarea.

Totodată, conform pct. 14.4 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului în temeiul căror cel din urmă a fost achitat, urmând să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți.

Potrivit pct. 14.6 din această hotărâre, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, procurorul este obligat să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale lui aduse.

În speță, acuzarea nu a asigurat pentru reaudiere nici martorii, a căror declarații au fost suficiente pentru pronunțarea unei soluții de achitare și nici probe noi, altele decât cele pe care s-au bazat concluziile judiciare, instanța de apel fiind impusă de a prelua probatoriul cercetat în instanța de fond, pe care s-a întemeiat concluzia de comitere de către Cucerencu M. a furtului de la Balan L.

Deci, se atestă caracterul pur formal al argumentelor din apel, bazate în exclusivitate pe presupuneri, fapt inadmisibil în sensul art. 8 Cod de procedură penală, acuzarea nereușind în mod convingător să demonstreze comiterea de către Cucerencu M. a furtului de la Balan L., în situația în care martorii Grisman I., Polovei V. și Darii I. nu și-au susținut în instanța de fond declarațiile din faza urmăririi penale, negând participarea lui la furt, iar alte probe verbale și/sau materiale ce ar combate aceste declarații nu au fost dobândite, instanța corect statuând la baza soluției adoptate depozițiile făcute la examinarea publică a cauzei, cu asigurarea în mod egal a drepturilor și garanțiilor ambelor părți de participare la audieri.

La examinarea cauzei penale în instanța de fond au fost respectate prevederile legale, iar procesul penal de achitare a inculpatului a fost unul echitabil în sensul art. 6 CEDO, raportat la prevederile art. 8 Cod de procedură penală, ce prescrie că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă, că nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa și că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Astfel, totalitatea probelor administrate denotă temeinicia soluției judiciare privind achitarea lui Cucerencu M. de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute

la art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal din motiv că fapta nu fost comisă de el, motiv pentru care se impune respingerea apelului ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Elena Lisnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel nu și-a motivat soluția de respingere a probelor acuzării, și anume:

declarațiile martorului Grisman I. (*f.d.* 87), că îl cunoaște pe Cucerencu M. de vreo 4 ani, iar în luna iulie 2014, acesta i-a propus să cumpere un calculator. Deoarece nu avea bani, l-a schimbat pe un moped. Ulterior, a înstrăinat calculatorul;

declarațiile lui Darii I. și Polovei V., date în calitate de învinuiți (*f.d.* 100, 109) că furtul de la Balan L. l-au comis împreună cu Cucerencu M., aceleași fapte fiind expuse și în cadrul explicațiilor acestora (*f.d.* 56, 78), care atestă cadrul probator al acuzării, în cumul și coroborare cu sentințele pronunțate în privința lui Polovei V. și Cucerencu M., în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, pe faptul comiterii furtului de la Balan L.

Instanța de apel eronat a interpretat probele administrate, inclusiv prin denaturarea conținutului acestora, fără a se expune asupra lor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel și-a fondat soluția pe declarațiile martorilor Polovei V., Darii I. și Grisman I. care, în instanța de fond, au dat declarații contrare celor de la urmărire penală.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admisă o eroare gravă de fapt, care i-a afectat soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct.* 5. *din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel corect au constatat și apreciat

circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea formulată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, corect dispunând achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, indicând argumentat și detaliat motivele pentru care au respins probele acuzării, instanța de apel pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului (*pct. 2., 4. din decizie*).

Ori, soluția instanței de apel coroborează cu prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit căror, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Este conformă și jurisprudenței naționale, cât și internaționale, potrivit cărei, având în vedere dispozițiile art. 6 din CEDO, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, în temeiul cărui fusese achitat, urmând să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CtEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60*). În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art. 24, 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare. Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 14.4.-14.6.*).

Însă, procurorul nu a asigurat prezența părții vătămate și a martorilor acuzării pentru a fi audiați în cadrul instanței de apel, declarațiile cărora, în opinia acuzării, fiind de o natură susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial învinuirea formulată inculpatului, în vederea respectării dreptul lui la un proces echitabil.

Totodată, potrivit art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, prevăd că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

Pe lângă aceasta, potrivit rechizitoriului, inculpatul Cucerencu M. este acuzat că: *„în baza unei înțelegeri prelabile cu minorul Polovei V. și Darii I., în intervalul de timp 25 mai 2014 – 02 iunie 2014, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și folosindu-se de faptul că nu erau observați de nimeni, au pătruns în domiciliul amplasat pe XXXXXX XX, XXXXXX, de unde pe ascuns au sustras: un televizor de model „Philips” la preț de 1500 lei, un DVD de model „BBK” - 1000 lei, un televizor - 3000 lei, un casetofon video de model „Sharp” - 500 lei, un centru muzical de model „Aiwa” - 500 lei, o plapumă de culoare maro în combinație cu alb - 300 lei, bunuri cu care s-au eschivat de la fața locului, cauzându-i lui Balan L. o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 6800 lei”.*

Ori, în circumstanțele în care inculpatului Cucerencu M. nici nu i-a fost incriminată sustragerea unui calculator, alcătuit din monitor, bloc de sistem claviatură și maos, a unui DVD „Samsung” și o pereche de jaluzele din plastic – bunuri regăsite doar în învinuirea înaintată lui Polovei V. și Darii I. – valoarea totală a bunurilor sustrase din același loc de către ultimii fiind alta, adică de **8800 lei**, deci învinuirea formulată inculpatului fiind divergentă și neclară în aspectul vizat, declarațiile martorului Grisman I. de la urmărirea penală (*f.d. 87, v. I.*), că Cucerencu M. *i-ar fi propus să cumpere un calculator, pe care l-a schimbat pe un moped*, invocate de acuzare în susținerea confirmării vinovăției inculpatului, sunt irelevante și dubioase, deci nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, instanța de judecată nefiind în drept să completeze din oficiu învinuirea inculpatului cu circumstanțe în fapt care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, și să-și întemeieze soluțiile pe presupuneri și dubii.

Mai mult, afirmațiile din recursul ordinar că: *„declarațiile lui Darii I. și Polovei V., date în calitate de învinuiți (f.d. 100, 109) că furtul de la Balan L. l-au comis împreună cu Cucerencu M., aceleași fapte fiind expuse și în cadrul explicațiilor acestora (f.d. 56, 78), care atestă cadrul probator al acuzării”* sunt neîntemeiate, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel, procurorul nici nu a solicitat cercetarea probelor scrise de la f.d. 56, 78 (*v. 3, f.d. 57-64*), iar potrivit art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Cele expuse denotă faptul că procurorul a omis să-și exercite în fața instanței de apel sarcina prezentării probelor, în vederea realizării prescripțiilor din art. 414 alin. (1), (2) și (6), 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală.

Totodată, prevederile art. 427 Cod de procedură penală oferă posibilitatea atacării prin intermediul recursului ordinar doar a hotărârilor judecătorești, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar nu și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor procurorului care a participat la judecarea apelului în vederea redresării omisiunilor procesuale comise de el.

În hotărârea CEDO din 6 aprilie 2010, în cauza Ștefan vs. România, este clar specificat că procurorul are obligația de a reflecta pretinsele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

Astfel, soluția dispunerii rejudecării cauzei în vederea examinării repetate a apelului procurorului potrivit regulilor primei instanțe, în vederea unei eventuale condamnări a persoanei achitate, în cazul în care procurorul nu a susținut în apel învinuirea prin cercetarea directă a probelor, ar fi una lipsită de orice suport legal.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, conform argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, recursul menționat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârilor pronunțate, instanțele nu au admis vreo eroare gravă de fapt, care să le fi afectat soluția, și că recursul este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Elena Lisnic, împotriva sentinței Judecătoria Bălți din 23 mai 2019 și deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2020, în privința inculpatului Cucerencu Matei XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 23 aprilie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico